

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ «ΓΙΑΝΝΟΥΣΗΣ Ν.Θ. & ΑΦΟΙ ΚΛΙΑΦΑ Α.Ε.»

ΚΑΤΑ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Προσφυγή υπ' αριθ. 2898/03)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

14 Δεκεμβρίου 2006

*Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις οριζόμενες στο άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως προϋποθέσεις.*

Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Στρασβούργο, 14 Δεκεμβρίου 2006

[υπογραφή :] / S. NIELSEN /

Γραμματέας του Τμήματος

**Στην υπόθεση «ΓΙΑΝΝΟΥΣΗΣ Ν.Θ. & ΑΦΟΙ ΚΛΙΑΦΑ Α.Ε.» κατά της
Ελλάδος**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, *Πρόεδρο*,

Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

F. TULKENS,

E. STEINER,

K. HAJIYEV,

D. SPIELMANN,

S.E. JEBENS,

και τον *Γραμματέα του Τμήματος*, S. NIELSEN.

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο στις 23 Νοεμβρίου 2006.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 2898/03) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η εδρεύουσα στην Αθήνα ανώνυμη εταιρεία «ΓΙΑΝΝΟΥΣΗΣ Ν.Θ. & ΑΦΟΙ ΚΛΙΑΦΑ Α.Ε.» («η προσφεύγουσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 23 Ιανουαρίου 2003 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η προσφεύγουσα εκπροσωπείται από τον Δικηγόρο Αθηνών Ν. ΦΡΑΓΚΑΚΗ. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Ζ. ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ειδικότερα, ότι υπήρξε παραβίαση του δικαιώματός της προσβάσεως σε δικαστήριο.

4. Με την από 29 Σεπτεμβρίου 2005 απόφαση, το τμήμα έκανε δεκτή την προσφυγή ως μερικώς παραδεκτή.

5. Τόσο η προσφεύγουσα όσο και η Κυβέρνηση, υπέβαλαν εγγράφως παρατηρήσεις επί της ουσίας της υποθέσεως (άρθρο 59 παρ. 1 του Κανονισμού Διαδικασίας).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

A. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

6. Από το 1923, η προσφεύγουσα ειδικεύεται στην επεξεργασία προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας. Το 1951, μετέφερε την έδρα της στην Καλλιθέα, μία περιοχή των Αθηνών, βάσει προηγουμένης γνωμοδοτήσεως των αρμοδίων υπηρεσιών της πολεοδομίας.

7. Κατά την περίοδο 1923-1993, η προσφεύγουσα εταιρεία λειτουργούσε συνεχώς δυνάμει χορηγουμένων από τη Διοίκηση αδειών λειτουργίας του εργοστασίου της. Οι άδειες αυτές εκδίδονταν για αόριστο χρόνο.

8. Στις 17 Νοεμβρίου 1993, η προσφεύγουσα κατέθεσε στη Διοίκηση αίτηση παρατάσεως της αδειας λειτουργίας. Εν τω μεταξύ, στις 12 Οκτωβρίου 1993, είχε υποβάλει έκθεση σχετικά με τις συνέπειες της λειτουργίας της στο περιβάλλον, μελέτη η οποία απαιτείται από την οικεία νομοθεσία.

9. Στις 18 Νοεμβρίου, η Διοίκηση εξέδωσε υπουργική πράξη η οποία ενέκρινε την ως άνω υποβληθείσα από την προσφεύγουσα έκθεση, επιφέροντας, ωστόσο, δύο τροποποιήσεις : πρώτον, έπρεπε η προσφεύγουσα να αντικαταστήσει το χρησιμοποιούμενο από αυτή καύσιμο fuel με diesel και, στη συνέχεια, με φυσικό αέριο. Δεύτερον, έπρεπε να καταργήσει τη νυκτερινή βάρδια.

10. Στις 13 Απριλίου 1998, η προσφεύγουσα κατέθεσε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση ακυρώσεως της δευτέρας τροποποίησης της εκθέσεως περί περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η προσφεύγουσα ισχυριζόταν ότι η κατάργηση της νυκτερινής βάρδιας έθετε σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα της επιχειρήσεώς της. Ως φαίνεται, η αίτηση αυτή εκκρεμεί ακόμα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Β. ΟΙ ΑΓΩΓΕΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΙΚΩΝ

11. Το 1988, 1989 και 1999, οι περίοικοι κατέθεσαν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων, ζητώντας την αναστολή της λειτουργίας του εργοστασίου. Οι περίοικοι ισχυρίζονταν ότι η συνέχιση της λειτουργίας του εργοστασίου επιβάρυνε τις περιβαλλοντικές συνθήκες και την ποιότητα ζωής τους.

12. Το Πρωτοδικείο Αθηνών απέρριψε όλες αυτές τις αιτήσεις (αποφάσεις 17981/1988, 10203/1989 και 34521/1999). Έκρινε δε ότι οι συνθήκες λειτουργίας του εργοστασίου ήταν σύμφωνες προς τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία τεχνικές προδιαγραφές και δεν ενείχαν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Γ. Η ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

13. Στις 16 Οκτωβρίου 2000, η Διοίκηση χορήγησε στην προσφεύγουσα παράταση της αδείας λειτουργίας του εργοστασίου της για αόριστο χρόνο (απόφαση Φ 12 ΚΑΛΛ 281/2666/99/16.10.2000). Η οικεία νομοθεσία προβλέπει ότι «η άδεια λειτουργίας χορηγείται για αόριστο χρόνο εφόσον διαπιστωθεί από τα όργανα ελέγχου (...) ότι (...) από τη λειτουργία της δραστηριότητας εξασφαλίζεται (...) η προστασία του περιβάλλοντος» (άρθρο 13 παρ. 4 Ν. 2516/1997).

14. Την 1^η Δεκεμβρίου 2000, ο Νομάρχης Αθηνών εξέδωσε απόφαση η οποία τροποποιούσε την αρχική άδεια λειτουργίας και χορηγούσε

εξάμηνη παράταση, ήτοι από 16 Οκτωβρίου 2000 έως 16 Απριλίου 2001 (απόφαση Φ 12 ΚΑΛΛ 281/3985/00/1.12.2000). Προς αιτιολόγηση της τροποποίησης της αρχικής αποφάσεως, η νέα απόφαση αναφερόταν στις καταγγελίες των περιοίκων, οι οποίες είχαν περιέλθει στη Διοίκηση και αφορούσαν, ειδικότερα, τη διατήρηση της νυκτερινής βάρδιας. Η απόφαση επικαλούταν επίσης την προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την κατάργηση της νυκτερινής βάρδιας.

15. Με νέα (από 22 Δεκεμβρίου 2000) απόφαση, ο Νομάρχης Αθηνών ανακάλεσε οριστικά την άδεια λειτουργίας του εργοστασίου (απόφαση Φ 12 ΚΑΛΛ 281/4204/22.12.2000).

16. Στις 16 Ιανουαρίου 2001, η προσφεύγουσα εταιρεία κατέθεσε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση ακυρώσεως κατά της από 22 Δεκεμβρίου 2000 αποφάσεως του Νομάρχη και κατά «πάσης άλλης σχετικής πράξεως ή παραλείψεως της Διοικήσεως».

17. Εν τω μεταξύ, η προσφεύγουσα είχε ζητήσει από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, την ακύρωση της αποφάσεως περί οριστικής ανακλήσεως της αδείας λειτουργίας του εργοστασίου. Στις 29 Μαρτίου 2001, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Αττικής απέρριψε το αίτημα αυτό (πράξη ΑΠ 19283/29.3.2001).

18. Στις 22 Μαΐου 2001, η προσφεύγουσα κατέθεσε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας νέα αίτηση ακυρώσεως κατά της προαναφερομένης πράξεως. Το Συμβούλιο της Επικρατείας απεφάσισε τη συνεκδίκαση των δύο αιτήσεων λόγω του συναφούς χαρακτήρα τους.

19. Εν τω μεταξύ, στις 15 Ιανουαρίου 2001, η προσφεύγουσα κατέθεσε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση αναστολής εκτελέσεως της από 22 Δεκεμβρίου 2000 αποφάσεως. Στις 10 Ιουλίου 2001, το Συμβούλιο της Επικρατείας διέταξε την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως (απόφαση 355/2001). Στις 21 Σεπτεμβρίου 2001, ο Δήμος Καλλιθέας ζήτησε από το Συμβούλιο της Επικρατείας την

ανάκληση της αναστολής εκτελέσεως επειδή η λειτουργία του εργοστασίου επιβάρυνε τις περιβαλλοντικές συνθήκες καθώς και την ποιότητα ζωής των περιοίκων. Στις 27 Νοεμβρίου 2001, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκανε δεκτό το αίτημα του Δήμου Καλλιθέας και ανακάλεσε την απόφαση 355/2001 (απόφαση 728/2001).

20. Επί της ουσίας, η υπόθεση εκδικάσθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2002. Στις 19 Ιουνίου 2002, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι έπρεπε να ακυρωθεί η επίμαχη διαδικασία επειδή δεν ήταν πλέον σε θέση να αποφανθεί επί της ουσίας. Περαιτέρω, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι, αφ' ενός, εάν έκανε δεκτές τις αιτήσεις της προσφευγούσης, τόσο η από 16 Οκτωβρίου 2000 απόφαση περί παρατάσεως της λειτουργίας του εργοστασίου για αόριστο χρόνο όσο και η από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 τροποποιητική της πρώτης απόφαση με την οποία περιοριζόταν η λειτουργία του εργοστασίου σε έξι μόνο μήνες, αυτές θα επικυρώνονταν. Όμως, στην περίπτωση αυτή, η αρχική άδεια λειτουργίας θα είχε ήδη λήξει από τις 16 Απριλίου 2001, δηλαδή πριν από την ημερομηνία εκδικάσεως της υποθέσεως. Εξ άλλου, το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν θεώρησε την από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 απόφαση ως «πράξη σχετική» προς την οριστική ανάκληση της αδειάς λειτουργίας και, επομένως, δεν προέβη σε έλεγχο της νομιμότητας αυτής. Συμπέρανε δε ότι κατά την ημερομηνία καταθέσεως των αιτήσεων ακυρώσεως, η από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 απόφαση δεν ίσχυε πλέον λόγω ανακλήσεως αυτής με την από 22 Δεκεμβρίου 2000 απόφαση (απόφαση 1827/2002).

21. Η απόφαση αυτή καθαρογράφηκε και θεωρήθηκε στις 21 Ιουνίου 2002.

II. ΤΟ ΟΙΚΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

22. Το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 περί διενέργειας της διαδικασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ορίζει ότι :

«Καταργείται (...) η δίκη αν μετά την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως και έως την πρώτη συζήτηση της υποθέσεως η προσβαλλόμενη πράξη έπαυσε (...) να ισχύει, εκτός αν ο αιτών επικαλείται ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης (...)».

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΑΙΤΙΑΣΕΩΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

23. Η προσφεύγουσα παραπονείται ότι, λόγω της ακυρώσεως της δίκης από το Συμβούλιο της Επικρατείας, παραβιάσθηκε το δικαίωμά της προσβάσεως σε δικαστήριο, όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως, το οποίο ορίζει ότι :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δικαίως (...) από (...) δικαστήριο, το οποίο (...) θα αποφασίσει (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

24. Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η απόρριψη της αιτήσεώς της είναι αποτέλεσμα παράλογης εφαρμογής ενός διαδικαστικού κανόνα που της αποστέρησε το δικαίωμά της στην επί της ουσίας εκδίκαση της υποθέσεώς της.

25. Η Κυβέρνηση απαντά ότι το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 σκοπό έχει να εγγυάται τη νομική ασφάλεια και την ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Πράγματι, η εκπνοή της διάρκειας ισχύος μιας διοικητικής πράξεως συνιστά αντικειμενικό λόγο διακοπής της ακυρωτικής διαδικασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εάν η αμφισβητούμενη διοικητική πράξη δεν διατηρείται σε ισχύ, η εξέταση αυτής από το ελληνικό ανώτατο διοικητικό δικαστήριο αποδεικνύεται κενή περιεχομένου. Επίσης, το άρθρο 32 παρ. 2 προβλέπει ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας δύναται να συνεχίσει τη

διαδικασία εάν ο αιτών επικαλεσθεί ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που να δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης, όπως είναι, για παράδειγμα, η πρόληψη των μελλοντικών αρνητικών συνεπειών μιας διοικητικής πράξεως η οποία εν τω μεταξύ έπαυσε να υφίσταται. Η Κυβέρνηση επισημαίνει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα επικαλέσθηκε παρόμοιο έννομο συμφέρον, ότι δηλαδή η ακύρωση της ανακλητικής της αδείας λειτουργίας πράξη θα είχε ως αποτέλεσμα να τεθεί εκ νέου σε ισχύ η από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 απόφαση. Ωστόσο, το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέτασε το επιχείρημα αυτό και το απέρριψε, αφού δέχθηκε ότι η διάρκεια ισχύος της από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 αποφάσεως είχε εκπνεύσει από τις 16 Απριλίου 2001. Τέλος, η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι η προσφεύγουσα έκανε χρήση όλων των ενδίκων μέσων τα οποία προβλέπει το εσωτερικό δίκαιο, προκειμένου να εμποδίσει την ανάκληση της εν λόγω αδείας λειτουργίας.

26. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 6 παρ. 1 της Συμβάσεως υποχρεώνει τα δικαστήρια σε αιτιολόγηση των αποφάσεών τους, αλλά δεν δύναται να εκληφθεί ως άρθρο με το οποίο απαιτείται λεπτομερής απάντηση σε κάθε επιχείρημα. Η έκταση της υποχρεώσεως αυτής, είναι δυνατόν να διαφέρει, ανάλογα με το είδος της αποφάσεως (*Ruiz Torija* και *Hiro Balani κατά της Ισπανίας*, αποφάσεις από 9 Δεκεμβρίου 1994, série A n°s 303-A και 303-B, σελ. 12, § 29, και σελ. 29-30, παρ. 27, *Higgins κ.λ.π. κατά της Γαλλίας*, απόφαση από 19 Φεβρουαρίου 1998, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-I, σελ. 60, παρ. 42). Η περί αιτιολογήσεως απαίτηση προσλαμβάνει, έτσι, ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της διοικητικής δίκης. Στον τομέα αυτό, η αμφισβητούμενη από τον διοικούμενο διοικητική απόφαση έχει συνήθως μη αναστρέψιμες συνέπειες στις προσωπικής ή επαγγελματικής φύσεως δραστηριότητές του. Όμως, «κρίση» σημαίνει «εκδίκαση της ουσίας της διαφοράς» η οποία εισήχθη ενώπιον δικαστηρίου. Το άρθρο 6 παρ. 1 δεν επιτρέπει τη χρήση υπεκφυγών με στόχο την αποφυγή του ελέγχου της ουσίας της διαφοράς. Στην περίπτωση αυτή, η συμπεριφορά του δικαστή θα

ισοδυναμούσε με αρνησιδικία, και αυτό θα έθιγε το δικαίωμα προσβάσεως σε δικαστήριο.

27. Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η εν γένει προσέγγιση, εκ μέρους του Συμβουλίου της Επικρατείας, του ζητήματος της ισχύος των προσβαλλόμενων πράξεων, υπήρξε εξαιρετικά φορμαλιστική και αντιφατική. Αφ' ενός, το ανώτατο δικαστήριο δέχθηκε ότι σε περίπτωση ακυρώσεως της από 22 Δεκεμβρίου 2000 αποφάσεως, η από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 απόφαση θα διατηρείτο σε ισχύ, ενώ, εν τω μεταξύ, η διάρκεια ισχύος της είχε εκπνεύσει στις 16 Απριλίου 2001. Αφ' ετέρου, το Συμβούλιο της Επικρατείας δέχθηκε σιωπηρώς τη νομιμότητα της από 22 Δεκεμβρίου 2000 αποφάσεως, κρίνοντας ότι κατά τον χρόνο καταθέσεως των αιτήσεων ακυρώσεως, η από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 απόφαση δεν ίσχυε πλέον, λόγω της ανακλήσεώς της με την από 22 Δεκεμβρίου 2000 απόφαση. Έτσι, το Συμβούλιο της Επικρατείας κατέληξε ότι η από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 απόφαση δεν ήταν μία «σχετική πράξη» χωρίς ωστόσο να εξετάσει την εγκυρότητά της. Εν τούτοις, αυτή ακριβώς η νομιμότητα των από 1^{ης} και 22 Δεκεμβρίου 2000 αποφάσεως αποτελούσε το αντικείμενο της διαφοράς. Επομένως, αυτές οι δύο πράξεις συνδέονταν προφανώς μεταξύ τους. Εξ άλλου, το Συμβούλιο της Επικρατείας είχε οδηγηθεί στην ίδια σιωπηρή αποδοχή, όταν έκρινε ότι, σε περίπτωση ακυρώσεως της από 22 Δεκεμβρίου 2000 αποφάσεως, η από 1^{ης} Δεκεμβρίου 2000 απόφαση θα διατηρείτο σε ισχύ, ενώ, εν τω μεταξύ, η διάρκεια ισχύος της είχε εκπνεύσει στις 16 Απριλίου 2001.

28. Εν όψει των ανωτέρω, το Δικαστήριο θεωρεί ότι, δυνάμει ενός νομικού τεχνάσματος, το Συμβούλιο της Επικρατείας επικύρωσε την απαγόρευση συνεχίσεως της λειτουργίας του εργοστασίου χωρίς να αποφανθεί επί της νομιμότητας των εν λόγω διοικητικών πράξεων. Έτσι, το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο δεν ανταποκρίθηκε στην υποχρέωσή του να απαντήσει στο ερώτημα το οποίο υπεβλήθη σε αυτό, πράγμα το οποίο αποτελεί τον πυρήνα του δικαστικού λειτουργήματος.

29. Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως ως προς το δικαίωμα προσβάσεως της προσφεύγουσας σε δικαστήριο.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

30. Το άρθρο 41 της Συμβάσεως ορίζει ότι:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Συμβάσεως ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβιάσεως αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Ζημία

31. Η προσφεύγουσα ζητά 7.858.000 ευρώ για την υλική ζημία την οποία, όπως ισχυρίζεται, υπέστη λόγω διαφυγόντων κερδών εξαιτίας της διακοπής της λειτουργίας του εργοστασίου το 2000. Περαιτέρω, ζητά 300.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

32. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι και μόνον η διαπίστωση παραβιάσεως θα συνιστούσε επαρκή δικαία ικανοποίηση. Επικουρικώς, η Κυβέρνηση εκτιμά ότι το ποσό το οποίο ενδεχομένως θα επιδικασθεί, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 2.000 ευρώ.

33. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι δύναται να επιδικάσει δικαία ικανοποίηση μόνο βάσει της παραβιάσεως, στην παρούσα υπόθεση, του δικαιώματος σε δικαία δίκη λόγω της ακυρώσεως της εν λόγω δίκης από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Όσον αφορά την υλική ζημία, την οποία η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υπέστη, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν δύναται να διατυπώσει υποθέσεις σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εάν αυτό είχε εξετάσει το βάσιμο των αιτιάσεων της προσφευγούσας. Όσον αφορά την ηθική βλάβη, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η προσφεύγουσα αισθάνθηκε

προφανώς απογοήτευση λόγω της παραβιάσεως του δικαιώματός της προσβάσεως σε δικαστήριο. Αποφαινόμενο κατά δίκαια κρίση, σύμφωνα με το άρθρο 41, το Δικαστήριο επιδικάζει στην προσφεύγουσα 5.000 ευρώ για τον λόγο αυτό, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

34. Η προσφεύγουσα ζητά επίσης το συνολικό ποσό των 143.670,57 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη που πραγματοποίησε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου του Στρασβούργου, αναλύει δε το ποσό αυτό ως εξής :

- i. 31.852,77 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Η προσφεύγουσα προσκομίζει δώδεκα ισόποσες αποδείξεις.
- ii. 57.257,80 ευρώ για δικηγορικές αμοιβές στο πλαίσιο της πωλήσεως της επιχειρήσεώς της. Η προσφεύγουσα προσκομίζει τρεις ισόποσες αποδείξεις.
- iii. 26.000 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη ενώπιον του Δικαστηρίου του Στρασβούργου. Η προσφεύγουσα προσκομίζει τέσσερις ισόποσες αποδείξεις.
- iv. 28.560 ευρώ για αμοιβές στο πλαίσιο διενέργειας πραγματογνωμοσύνης σχετικά με την υλική ζημία την οποία, όπως ισχυρίζεται, υπέστη. Η προσφεύγουσα προσκομίζει δύο αποδείξεις.

35. Η Κυβέρνηση επισημαίνει ότι οι αξιώσεις της προσφεύγουσας είναι υπερβολικές και άσχετες προς την καταγγελλόμενη παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως. Επικουρικώς, η Κυβέρνηση εκτιμά ότι το ποσό το οποίο ενδεχομένως θα επιδικασθεί, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ.

36. Κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 41, προϋποθέτει ότι αποδεικνύονται πραγματικά, αναγκαία και, επίσης, εύλογα (*Ιατρίδης κατά της Ελλάδος* (δικαία ικανοποίηση) [GC], nº 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI).

37. Στην παρούσα υπόθεση, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων τα οποία έχει στη διάθεσή του και των προαναφερομένων κριτηρίων, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει στην προσφεύγουσα το ποσό των 5.000 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

38. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας βάσει του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.
2. *Κρίνει* ότι

α) το διάδικο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στην προσφεύγουσα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική συμφώνως προς το άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως, 5.000 ευρώ (πέντε χιλιάδες ευρώ) για ηθική βλάβη και 5.000 ευρώ (πέντε χιλιάδες ευρώ) για έξοδα και δικαστική δαπάνη, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος,

β) από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής του, τα ποσά αυτά θα προσαυξάνονται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο της διευκολύνσεως

οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

3. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 14 Δεκεμβρίου 2006 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού.

[υπογραφή]

/ Søren NIELSEN /

Γραμματέας

[υπογραφή]

/ Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ /

Πρόεδρος